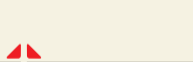

دشمن از پیشرفت‌های جمهوری اسلامی کلافه و عصبی است

آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب ظهر روز گذشته در دیدار با جمعی از فرماندهان و مسئولان نیروهای مسلح به مناسبت سال جدید، نیروهای مسلح را حصار کشور و پناهگاه ملت در برابر هر عامل متجاوز خواندند و با تأکید بر تقویت مستمر آمادگی‌های حداکثری و مراقبت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برای ایفای این مسئولیت ملی گفتند: «پیشرفت‌های کشور باعث عصبانیت و کلافه‌گی بدخواهان ایران شده است. البته در بخش‌هایی همچون مسائل اقتصادی ضعف‌هایی وجود دارد که بی‌شک برای رفع آنها باید تلاش کرد.» ایشان آمادگی سخت‌افزاری و ارتقاء سازمانی، تشکیلاتی و معیشتی آن برشمردند و افزودند: «در کنار آمادگی‌های سخت‌افزاری، آمادگی نرم‌افزاری یعنی ایمان به هدف و مأموریت خود و یقین به حقانیت مسیر بسیار مهم است که تلاش‌های خصمانه‌ای برای مخدوش کردن آن وجود دارد.» ایشان موجودیت اسلامی و مستقل نظام اسلامی را عامل برانگیختن دشمنی‌ها با آن دانستند و افزودند: «آنچه دشمن را حساس می‌کند اسم جمهوری اسلامی نیست بلکه این اراده که کشوری بخواهد مسلمان، مستقل و با هویت باشد و برای عزت خود به دیگران تکیه نکند، موجب عصبانیت آنها است.» رهبری با اشاره به نمونه‌ای از برخوردهای دوگانه زورگویان جهانی در مجاز دانستن مجزه بودن خود به شدیدترین و فاجعه‌بارترین انواع تسلیحات و غیرمجاز بودن پیشرفت دفاعی برای دیگران گفتند: «یقین، ایمان، اراده، شجاعت و توکل به خدا باید به صورت حداکثری در نیروهای مسلح وجود داشته باشد چراکه ارتش‌های پرطمطراقی که در طول تاریخ از این ویژگی‌ها برخوردار نبودند، شکست خورده‌اند.»ایشان حفظ و ارتقای آمادگی‌های نرم‌افزاری در جامعه را نیازمند تلاش بخش‌های مختلف از جمله صداوسیما و دستگاه‌های تبلیغاتی دانستند و افزودند: «خوشبختانه امروز کشور نتهتیا از جنبه آمادگی‌های سخت‌افزاری بسیار جلوتر از گذشته است بلکه از جنبه نرم‌افزاری نیز بسیار پیشرفته است که نمونه آن اشتیاق و صفاپذیر صدها و هزاران جوان مؤمن و پرانگیزه برای حضور در میدان‌های نیازمند مبارزه است.» رهبری علت عصبانیت بدخواهان و جنجال‌های رسانه‌ای آنها را پیشرفت‌های روزافزون ایران خواندند و گفتند: «آنها مطالبی را که جز زور‌هویایشان است به عنوان خبر و واقعیت بیان می‌کنند که باید برای این القانات و تبلیغات طراحی و با آنها مقابله کرد.» ایشان با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی از تحرک و پیشرفت خوبی برخوردار است، افزودند: «البته برخی گرفتاری‌های محسوس اقتصادی نیز وجود دارد که باید آنها را حل کرد اما نباید با مخلوط کردن مسائل، پیشرفت‌های شگفت‌آوری را که حتی باعث تحسین دشمنان شده است، نادیده گرفت.»

باید همه مردم را دید

مسعود پزشکیان با حضور در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «ما در دولت این آمادگی را داریم که هر کسی مدعی است می‌تواند بخشی از مشکلات مردم را حل کند، میدان عمل را در اختیارش قرار دهیم، اما در برابر مسئولیتی که به او واگذار می‌شود، باید پاسخگو باشد و ما نیز از او پاسخ خواهیم خواست.» او ادامه داد: «دولت باید به دور از محدودیت‌های ذهنی و جناحی، فضایی سالم و رقابتی برای فعالیت گروه‌هایی که می‌توانند به مردم خدمت کنند، فراهم سازد. باید همه مردم‌رآدید، نه فقط آنها که صدایشان بلندتر است، چه‌بسا باید آنهايي را که کمتر دیده می‌شوند، بهتر و بیشتر دید.» رئیس‌جمهور افزود: «همان گونه که در علوم تجربی، برای تحلیل دقیق، صورت و مخرج کسر را از یکدیگر تفکیک می‌کنیم، در حوزه اداره کشور نیز باید تفکیک درستی میان نیازهای آشکار و پنهان جامعه صورت گیرد. اگر ۱۰۰ خانواده نیازمند وجود داشته باشند، اما تنها ۵۰ خانواده شناسایی شده باشند، ما مسئول رسیدگی به همه آنها هستیم، نه صرفاً آنان که دیده شده‌اند.»

سیاست

POLITICS

حرکت در مسیر عقلانیت

بررسی هشدارها و توصیه‌های چهره‌ها و جریان‌های سیاسی پس از عملیات وعده صادق‌ا

فرهاد فخرآبادی

خبرنگار گروه سیاست

دوازده روز از حمله اسرائیل به ساختمان کنسولگری ایران در دمشق گذشته بود که برخی سایت‌های خبری، توثیقی‌را از صفحه منسوب به عباس نیلفروشان، معاون عملیات کل سپاه منتشر کردند که این توثیت تصویری را با جمله‌ای از مقام رهبری در بر گرفته بود که در آن آمده بود: «رژیم صهیونیستی در حمله به کنسولگری ایران اشتباه کرد؛ به نقد تنبیه شود و تنبیه هم خواهد شد.» اما نکته مهم‌تر در توثیت منتشر شده، تصویری گرافیکی از یک موشک بود که روی آن «وعده صادق» نوشته شده بود. ساعاتی پس از انتشار این توثیت و در ساعات پایانی شب ۲۵ فروردین، فضای مجازی را تصاویری از پرواز موشک‌ها در آسمان نقاط مختلف ایران، فرا گرفت؛ تصاویری که حاکی از این بود که ایران پاسخ حمله اسرائیل به کنسولگری خود را داده است.

ساعتی پس از انتشار تصاویر، سپاه بیانیه رسمی خود را در دقایق ابتدایی بامداد ۲۶ فروردین صادر کرد که در بخشی از این بیانیه آمده بود: «بامداد امروز یکشنبه ۲۶ فروردین، دلار مردان نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان بخشی از تنبیه آن رژیم نامشروع و جنایتکار طی عملیات «وعده صادق» با رمز مقدس «یا رسول‌الله» با موفقیت اهدافی را در داخل سرزمین‌های اشغالی پایه‌ها فرزند موشک و پهپاد مورد اصابت قرار دادند. «چندساعت بعد از بیانیه سپاه، دومین واکنش رسمی به این حمله از سوی مقامات ایران صورت گرفت و محمدباقری، رئیس ستادکل نیروهای مسلح رسماً اعلام کرد: «ما این عملیات را منتج به نتیجه کامل می‌بینیم و از نظر ما این عملیات خاتمه یافته است و قصدی بر ادامه این عملیات وجود ندارد.» جمله‌ای که نشان می‌داد حداقل در آن مقطع پرونده انتقام ایران از اسرائیل بسته شده و جمهوری اسلامی فعلاً قصدی برای اقدام نظامی ندارد.

پس از حمله ایران به اسرائیل، واکنش‌ها به این موضوع آغاز شد؛ واکنش‌هایی که حاوی نکات مهمی بود. بنابر آنچه شاخص‌ترین چهره‌ها و جریانات سیاسی در واکنش به انجام عملیات وعده صادق یک گفته بودند، مطالب عنوان‌شده از سوی آنها را می‌توان در سه سطح طبقه‌بندی کرد.

▼ اعلام حمایت سراسری

یکی از مهم‌ترین نکته‌هایی که درباره این عملیات می‌توان به آن اشاره کرد این است که با تأیید گسترده‌ای در فضای سیاسی ایران همراه بود و در فضای فعالان سیاسی غیربرانداز، اظهارنظری دیده نشد که در آن، انجام عملیات را تأیید نکرده باشند و یا به نقد اقدام صورت گرفته بپردازند. در این زمینه می‌توان به دو محور اشاره کرد:

۱ تأیید و حمایت از عملیات: بررسی تأییدیه‌های این عملیات طولانی است اما برای نمونه می‌توان به شاخص‌ترین چهره‌ها اشاره کرد. سیدمحمد خاتمی، ۲۸ فروردین در دیداری که با مشاوران خود داشت گفته بود: «پاسخ ایران به جنایت اسرائیل مدبرانه، شجاعانه، منطقی و قانونی بود.» او در بخش دیگری از اظهارات خود تأکید می‌کند که «عملیات ایران حاوی این پیام روشن بود که اسرائیل تصور نکند که هر جنایت و شرارت و عمل خلاف مقررات مسلم بین‌المللی انجام دهد و نهادهای بین‌المللی هم در مقابل آن به وظیفه قانونی خود عمل نکنند بی‌پاسخ می‌ماند... در عملیات ایران هدف قرار نگرفتن مناطق مسکونی و اقتصادی کاملاً مراعات شد و پهپادها و بخصوص موشک‌های ایران از گنبد آهنین اسرائیل و پوشش چندلایه بازدارنده فوق‌العاده پرهزینه آمریکا و بعضی کشورهای اروپایی و منطقه‌ای برای دفاع از اسرائیل عبور کردند، نشان داده شد که جمهوری اسلامی توان و تدبیر لازم در تأمین منافع خود و بر خورد با تجاوز و جنایت را دارد.»

در بین احزاب و گروه‌های مختلف نیز مهر تأیید بر این عملیات دیده می‌شد. برای مثال، در جریان اصلاح‌طلب می‌توان به بیانیه‌ای اشاره کرد که ۲۷ فروردین از سوی حزب اعتماد ملی صادر شده بود

و در بخشی از آن نوشته شد: «جمهوری اسلامی ایران با این اقدام دفاعی مشروع و بازدارنده با رویکردی مسئولانه بدون اینکه تلفاتی متوجه افراد بی‌گناه شود، بار دیگر نشان داد به دنبال ایجاد و تداوم هیچ‌گونه جنگ منطقه‌ای نبوده و به سایر کشورها نیز یادآوری کرد که از بین رفتن امنیت در خاورمیانه و اقصی نقاط جهان به نفع هیچ طرفی نخواهد بود.» در بین اصول‌گرایان نیز مشابهی این فضا دیده می‌شد. جامعه روحانیت مبارز ۲۷ فروردین بیانیه‌ای صادر کرد که در بخشی از آن نوشته شده بود: «در این حماسه اخیر رزمندگان اسلام، به تعبیر قهرمان گشاینده قلعه خیبر، امیرمؤمنان حضرت علی (علیه‌السلام) سنگ دشمن از همان‌جا که پرت کرده بود پاسخ دادند.» نمونه قابل اشاره دیگر در این ارتباط، شریان است که یکی از جریان‌های تندرو اصول‌گرا محسوب می‌شود. در بخشی از بیانیه این تشکل سیاسی هم اینگونه آمده بود: «تنبیه متجاوز، اولین پاسخ رسمی از خاک کشورمان در عمق سرزمین‌های اشغالی بود و علاوه بر تقویت روحیه‌ی سایر اضلاع جبهه بین‌المللی مقاومت، معدود حامیان رژیم صهیونیستی را به فکر دست شستن از ادامه‌ی حمایت از «خانه‌ی عنکبوت» انداخت.»

۲

اقدامی قانونی بود: یکی دیگر از گسترده‌ترین واکنش‌هایی که در ارتباط با عملیات وعده صادق دیده شد، این نکته بود که فعالان سیاسی و چهره‌ها تأکید بر این داشتند که اقدامی که جمهوری اسلامی انجام داده، اقدامی قانونی و در چارچوب حق طبیعی‌اش بوده است که شاخص‌ترین اعلام این موضوع را می‌توان در بیانیه شسورای عالی امنیت ملی دید که ۲۶ فروردین صادر شد و در بخشی از آن آمده بود: «نیروهای مسلح ایران عملیات «وعده صادق» را براساس ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد انجام داده و ایران برای تأمین منافع ملی و امنیت ملی خود حداقل اقدام تنبیهی لازم را علیه رژیم متجاوز صهیونیستی انجام داده است.» موضوعی که در بخشی از بیانیه دو حزب اصلاح‌طلب و اعتدال گرا هم به آن اشاره شده بود. در بخشی از بیانیه حزب اتحادملات آمده بود: «حق دفاع مشروع در مقابل این اقدام تحریک‌آمیز برای ایران مستند به ماده ۵۱ منشور ملل متحد وجود داشته است دفاعی نه برای تحریک و تشدید تنش، که برای بازدارندگی و کنترل و مدیریت بحران. بر همین اساس، نفس پاسخ ایران و تدبیر و درایت در کنترل شدت واکنش و تلفات انسانی، مسئولیت‌پذیری ایران را در این عملیات به اثبات رساند.» حزب اعتدال و توسعه نیز در بیانیه خود نوشته بود: «جمهوری اسلامی ایران با این اقدام دفاعی مشروع و بازدارنده در قالب رویکردی مسئولانه، بار دیگر نشان داد به دنبال ایجاد و تداوم هیچ‌گونه جنگ منطقه‌ای نیست و به سایر کشورها نیز یادآوری کرد که از بین رفتن امنیت در خاورمیانه و اقصی نقاط جهان به نفع هیچ کشوری نخواهد بود.»

در بین اظهارنظرهایی که از سوی چهره‌ها انجام شده بود، اشاره‌هایی به تأیید حقوقی حمله ایران دیده می‌شد. ساعاتی پس از حمله ایران به اسرائیل، عباسعلی کدخدایی، حقوق‌دان شورای نگهبان در مصاحبه‌ای که با خبرگزاری میزبان انجام داده بود، اینگونه اظهارنظر کرد: «در جایی که روش‌های مسالمت‌آمیز نمی‌تواند جوابگو باشد و طرف مقابل شما به این موازین تمکین نمی‌کند ناچار به اقدامات بازدارنده هستیم و اگر این کار انجام نگیرد منجر به تشویق رژیم صهیونیستی برای جنایات بیشتر خواهد شد و این یک اصل پذیرفته‌شده است که برای بازدارندگی و برای دفاع از منافع ملی خود بتوانید اقدامات متناسب با آن جنایت ویا تجاوزی که صورت گرفته را انجام دهید که به اعتقاد بنده جمهوری اسلامی ایران در همین چارچوب عمل کرده است.» چنین استدلال‌هایی در بین نماینده‌های مجلس هم دیده می‌شد. سیدنظام‌الدین موسوی، عضو هیئت‌رئسه مجلس، ابوالفضل عمویی، سخنگوی کمیسیون امنیت‌ملی و سیاست خارجی مجلس و محمودعباس‌زاده‌مشکینی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی از شاخص‌ترین چهره‌های مجلس بودند که درباره حق حقوقی ایران برای انجام این عملیات تأکید کرده بودند که در بین این سه نفر، می‌توان به جمله ابوالفضل عمویی، اشاره کرد که ۲۷ فروردین اینگونه اظهارنظر کرده بود: «اقدام ایران در عملیات ۲۶ فروردین ماه چارچوب حقوقی مشخصی داشت، از همان ابتدا روشن

بود که ما در چارچوب منشور ملل متحد و با استفاده از حق دفاع مشروع خودمان عمل می‌کنیم و این برای همه طرف‌ها روشن بود. ایران برای اقدام خود مشروعیت بین‌المللی داشت و قبل از آن بسیاری از کشورها حمله رژیم صهیونیستی به بخش کنسولگری سفارت ایران در دمشق را محکوم کرده بودند.»

▼ هشدارهای بین‌المللی

علاوه بر اعلام رضایت‌هایی که از عملیات نیروهای مسلح ایران ابراز می‌شد، برخی دیگر در اظهارنظرهای خود این عملیات را نوعی زنگ خطر به سایر کشورها دانسته و از این فرصت برای هشدار دادن به آنها استفاده می‌کردند:

۱ هشدار به اسرائیل: اولین محوری که پس از حمله می‌توان به آن اشاره داشت، بیان جمله‌هایی درباره اسرائیل و هشدار به آنهاست که از این حمله ایران درس عبرت گرفته و دست به اقدامی دیگر نزنند. برای بررسی این بخش، ابتدا به شاخص‌ترین مقامات امنیتی و نظامی ایرانی اشاره خواهیم داشت. در روز پس از انجام عملیات وعده صادق، ابتدا محمدباقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح هشدار داد: «چنانچه اسرائیل اقدامی را علیه جمهوری اسلامی چه در خاک ما چه در مراکز متعلق به ما در کشور سوریه و یا جای دیگری انجام دهد، عملیات بعدی ما بسیار بزرگتر از این انجام خواهد شد. توانایی مادر حدی بود که بتوانیم عملیات موشکی و پهپادی ده‌ها برابر بزرگتر از این علیه رژیم داشته باشیم اما این کار را انجام ندادیم و سعی کردیم در حدیک تنبیه این عملیات انجام شود و مراکز جمعیتی و اقتصادی آنها زده نشد ارتش جنایتکار و متجاوز صهیونیستی بداند اقدام آنها بدون پاسخ نمی‌ماند و قطعاً ما آمادگی داریم تا از خاک و منافع‌مان دفاع کنیم.» پس از آن، شسورای عالی امنیت ملی می‌بیانیه‌ای صادر کرد که در بخشی از آن نوشته شده بود: «چنانچه رژیم صهیونیستی بخواهد به اقدامات شرارت‌بار خود علیه ایران با هر ابزار روش و در هر سطحی ادامه دهد، پاسخ حداقل ۱۰ برابر از همان نوع دریافت خواهد کرد.» حسین سلامی، فرمانده کل سپاه هم در همان روز ۲۶ فروردین گفته بود: «رژیم صهیونیستی از رفتارهای گذشته دست بردار و از این حرکت عبرت بگیرد اگر رژیم صهیونیستی هر واکنشی نشان دهد مطمئناً واکنش ما براساس این تجربه جدیدی که از توانایی‌های آنها به‌دست آورده‌ایم، بسیار سخت‌تر خواهد بود.» دیگر واکنش در بین مقامات نظامی و امنیتی هم در روز ۲۹ فروردین انجام شد؛ جایی که کیومرث حیدری فرمانده نیروی زمینی ارتش گفت: «به طور قطع رژیم صهیونیستی بداند اگر بخواهد دست از یا خطا کند، پاسخ‌هایی خواهد گرفت که پشیمان‌کننده و خردکننده خواهد بود.» چنین هشدارهایی از سوی نماینده‌های مجلس هم داده شده بود. سیدنظام‌الدین موسوی، در مصاحبه با خبرگزاری ایسنا، گفته بود: «پاسخ نظامی ایران حامل یک پیام واضح به رژیم صهیونیستی و آمریکا بود که برای چندین بار با این واقعیت روبه‌رو شوند که دوران بز ن در رو تمام شده و یکی بزنی چندتا می‌خوری.» عباس گلرو، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هم ۲۷ فروردین گفته بود: «اگر چه پایان جنگ را سرلشکر باقری اعلام کردند در دبیر خانه سازمان ملل هم ما نامه به شورای امنیت و دبیرکل دادیم و پایان یافته تلقی کردیم اما صحنه سیال است و اگر سناریوی دیگر از طرف صهیونیست‌ها تکرار شود باید پاسخ متقابل بگیرند. آنها اهداف نظامی ما و دیپلماتیک ما را زدنند و ما هم تلافی متقابل کردیم اگر بازی عوض نشود همان اتفاقات می‌تواند از طرف ما در رابطه با این رژیم بیفتد.» اما در بین اظهارنظرهایی که از سوی نماینده‌های مجلس در هشدار به اسرائیل بیان شده بود، یکی از مهم‌ترین آنها از سوی مرتضی آقாதهرانی، چهره شاخص جبهه‌پایداري بود که ۲۸ فروردین در بخشی از نطق خود در مجلس گفته بود: «صهیونیست‌ها کاری نمی‌توانند بکنند. اگر مرد هستند حمله کنند و بپایند درگیر شوند، خودشان هم می‌دانند که آمریکا با حدود ۶۰ کشور با ایران جنگیده و در هشت سال شکست خورده است، دیگر شما که آدم آنها هستید نمی‌توانید هیچ کاری کنید؛ بنابراین شما افرادی هستید که بچه‌های مدرسه‌ای را بمباران می‌کنید و به بیمارستان‌ها حمله می‌کنید و شماها ناهمرد